

Sisältö:

- Kansanopistokokous 21. – 22.9.2010 sekä vuosikokous Lapuan kristillisellä opistolla
- Uusi jäsen
- Esittelyaineistoa
- Lehden toimitukselle
- Ylimääräiset opintosetelit
- Ulkoasiainministeriön viestintä- ja kehityskasvatustuki
- Valtionavustus oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen
- Valtionavustus vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämiseen vuonna 2010
- Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen opiskelijavalinnat julki
- Yliopistotutkintojen läpäisy parani yli 10 prosenttiyksikköä
- AITURI -hanke
- Hyvä kiertämään
- Kilpailu ratkaisusta ilmastonmuutokseen
- Päihdeaiheinen Ainemaatio-kilpailu kutsuu nuoria vaikuttamaan
- CIMOn strategiatyö
- Grundtvig-ohjelman 10-vuotissynttärät ja kilpailu
- Survival Kit -opas
- Other tools supporting European cooperation
- Vapaan sivistystyön tutkimusapurahan 2010 saajat
- Vapaan sivistystyön tutkijatapaaminen 24.8.2010
- Artikkelityöpaja 25.8.2010 Oriveden Opistolla
- Vapaan sivistystyön perehtymisopinnot
- Vapaan sivistystyön VIRTAPIIRI -seminaari 9. – 10.12.2010
- Työyhteisökoulutusta
- Tutkimustietokanta
- Muuta koulutusta
- Arviointeja, raportteja, tutkimuksia, aineistoja

Suomen Kansanopistoyhdistyksen ajankohtaisasioita

Kansanopistokokous 21. – 22.9.2010 sekä vuosikokous Lapuan kristillisellä opistolla

Teema: Monialaisuus, kansalaistoiminta ja kansanopisto

Kaksipäiväisessä seminaarissa käsitellään kansanopistojen ja kansalaisjärjestöjen yhteistoimintaa, kansanopistojen asemaa rake-prosessissa tukiryhmän näkökulmasta sekä muita ajankohtaisaiheita.

Ensimmäisen päivän juhlaillallista isännöi Lapuan hiippakunnan piispa **Simo Peura**.

Suomen Kansanopistoyhdistyksen vuosikokous pidetään kansanopistokokouksen yhteydessä 21.9.2010.

Merkitse kalenteriisi!

Uusi jäsen

Suomen Kansanopistoyhdistyksen hallitus on kokouksessaan 18.5. hyväksynyt Närpiön kaupunginyhdistyksen jäseneksi. Närpiön kaupunki ylläpitää Närpes vuxeninstitut -oppilaitosta, jonka on syntynyt 1.8.2009, kun Svenska Österbottens

folkakademi, Söff (kansanopisto) ja Närpes medborgarinstitut (kansalaisopisto) yhdistyivät.

Kansanopistosta kertovaa esittelyaineistoa

-Kansanopistoa esittelevä **power point -aineisto** löytyy yhdistyksen sivuilta osoitteesta: <http://www.kansanopistot.fi/yhdistys/palvelut.html>

Aineisto on yleisellä tasolla ja siihen voi liittää esim. oman opiston esittelyn.

-**Kansanopistokortteja** esimerkiksi opiston kesäkurssilaisille jaettavaksi voi tilata maksutta yhdistyksestä osoitteesta info@kansanopistot.fi

-Opiskele kansanopistossa, opinnot 2010 – 2011 **-esitettä** voi tilata myös maksutta samasta osoitteesta.

-**Kansanopisto-lehden numeroita** 2/2010 ja 3/2010 voi tilata lisää maksutta osoitteesta info@kansanopistot.fi

-Yhdistyksestä toimitetut **tiedotteet ja tiedotepohjat** ovat myös opistojen vapaasti käytettävissä yhdistyksen sivuilla > Kansanopistoyhdistys > Medialle

Lehden toimitukselle

Olen etsinyt Suomen Latua ja metsähallitusta myöten noin viikon kestäviä vaelluksia senioreille. Ei löydy; ei ole, vastataan kun olen kysellyt. Pitäisi mennä Keski-Eurooppaan tai Englantiin asti kävelemään tahi Espanjaan pyhiinvaellukselle turistilaumojen sekaan.

Minusta tässä olisi markkinarakoa varsinkin luonnon keskellä sijaitseville kansanopistoille: noin viikon kestäviä 15 - 20 kilometrin pituisia vaelluksia vaikkapa niin, että joka päivä illalla palattaisiin opistolle. Tai sitten niin, että yövyttäisiin sopivien matkojen päässä olevissa paikoissa ja enimmäkseen tarvikkeet kulkisivat auton mukana. Vaellettaessa olisi kannettavana vain päiväreppu, jossa varavaatteet ja eväät. Sää ei saa olla este. Illalla senioritanssia ja venyttelyjumppaa.

Kiinnostuuko jokin kansanopisto?

Terveisin: **Virpi Kaartinen**, aktiivinen seniori, entinen kansanopistotyöntekijä (Virpin yhteystiedot löytyvät Kansanopistoyhdistyskestä.)

Muuta ajankohtaista

Ylimääräiset opintosetelit

Valtion vuoden 2010 lisätalousarvion on osoitettu määrärahat opintosetelityyppisiä valtionavustuksia varten. Nyt haettavalla opintoseteliavustuksella voidaan jättää perimättä tai alentaa opintomaksuja peruskoulun päättäneiltä, vailla jatkokoulutuspaikkaa olevilta nuorilta. Opetushallitus julistaa nämä opintosetelityyppiset valtionavustukset haettavaksi

Ensisijaisena valintaperusteena on, että opetusministeriö on myöntänyt hakijalle hakuohjeen 3/22/2010, 31.5.2010 mukaisia lisäopintoviikkoja kohdennettavaksi koulutuksen järjestämiseen peruskoulun päättäneille vailla jatkokoulutuspaikkaa oleville nuorille. Lisäksi Opetushallitus kiinnittää huomiota seuraaviin valintaperusteisiin:

1. kohderyhmälle soveltuvien opintojen tarjonta
2. erityisesti kohderyhmälle suunniteltujen opintojen tarjonta
3. kohderyhmien aktivoiminen sekä hakevan ja tukevan toiminnan palvelut
4. oppilaitoksen koko (vuoden 2009 toteutuneet vapaan sivistystyön opiskelijaviikot).

Hakemusten on oltava Opetushallituksen kirjaamossa viimeistään **26.7.2010 klo 16.15**. Osoite: Opetushallitus, PL 380, 00531 Helsinki. **Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei oteta huomioon**. Opetushallitus pyrkii tekemään päätökset avustusten myöntämisestä 10.8.2010 mennessä.

Lisätietoa: http://www.oph.fi/download/125046_Tiedote_II_ko_2010.doc

Ulkoasiainministeriön viestintä- ja kehityskasvatustuki

Tuki on tarkoitettu Suomessa tapahtuvaan viestintään ja kehityskasvatukseen, joka koskee kehitysyhteistyötä ja kehityspolitiikkaa, globaaleja kehityskysymyksiä tai kehitysmaiden todellisuutta. Tukea voivat saada myös hankkeet, jotka käsittelevät ihmisoikeuksia, demokratiakehitystä tai humanitaarisia kysymyksiä kehitysmaiden tai kehityspolitiikan näkökulmasta.

Hakemukset on toimitettava viimeistään 31.8.2010 klo 16.15.

Lisätietoja:

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=15437&contentlan=1&culture=fi-FI>

Huom! Kepa tarjoaa tukea hakeville tai sitä harkitseville järjestöille neuvontaa hankkeiden suunnitteluun ja hakemusten laatimiseen liittyen. Kysymyksiä ja kommentoitavia hakemuksia voi lähettää koko kesän ajan osoitteeseen vkkneuvonta@kepa.fi.

Infotilaisuus UM:n viestintä- ja kehityskasvatustuesta perjantaina 18.6.2010 klo 13 - 14

Tilaisuudessa Anne Haavisto ulkoasiainministeriöstä kertoo tuen tarkoituksesta, ehdoista sekä uudistetuista lomakkeista. Osallistujia pyydetään ystävällisesti ilmoittautumaan tilaisuuteen 16.6.2010 mennessä osoitteeseen vkkneuvonta@kepa.fi.

Tilaisuus järjestetään Kepan toimistolla osoitteessa Töölöntorinkatu 2 A, Helsinki.

Valtionavustus oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen Ammattikoulutus / Työelämälähtöisen ammatillisen koulutuksen kehittäminen

Opetushallitus asettaa haettaviksi valtion vuoden 2010 talousarvioon sisältyvästä määrärahasta valtionavustukset oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen. Tähän tarkoitukseen on varattu 961 000 euroa.

Hakuaika on 2.8. – 31.8.2010.

Avustusta voivat hakea kaikki ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjät.

Avustusta myönnetään:

A. Oppimisympäristöjen koordinoitihankkeisiin

B. Oppimisympäristöjen kehittämishankkeisiin

Lisätietoja:

http://www.oph.fi/rahoitus/valtionavustukset/103/valtionavustus_oppimisymparistojen_kehittamiseen_ja_monipuolistamiseen_ammattikoulutus_tyolamalahtoisen_ammattillisen_koulutuksen_kehittaminen

Valtionavustus vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämiseen vuonna 2010

Opetushallitus asettaa haettavaksi ylimääräiset valtionavustukset vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämiseen vuonna 2010. Valtionavustusta jaetaan vieraskielisten oppilaiden ja opiskelijoiden suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen tai muun opetuksen tukemiseen sekä oman äidinkielen opetukseen.

Lisätietoja:

http://www.oph.fi/rahoitus/valtionavustukset/103/valtionavustus_vieraskielisten_seka_saamen- ja_romanikielisten_oppilaiden_ja_opiskelijoiden_esi- ja_perusopetuksen_seka_lukiokoulutuksen_jarjestamiseen_vuonna_2010

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen opiskelijavalinnat julki

Kevään 2010 ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaussa haki 100 509 hakijaa, joista 78 166 saa koulutuspaikan syksyllä 2010 alkavaan koulutukseen. Kevään 2009 haku keräsi 95 500 hakijaa, joista opiskelupaikan sai 76 745. Ruotsinkieliseen koulutukseen haki nyt 4 122, joista 3 883 hakijaa saa koulutuspaikan.

Ammatilliseen koulutukseen oli tänä vuonna 67 262 hakijaa, joista 70 % (46 524) saa koulutuspaikan. Vastaava luku viime vuonna oli 62 300 hakijaa, joista 73 % (45 300) sai koulutuspaikan.

Peruskoulunsa päättävistä hakematta jätti vain n. 2,4 %. Myös ylioppilaiden hakijamäärä lisääntyi viime vuodesta. Ylioppilas pohjaiseen ammatilliseen koulutukseen oli 10 682 hakijaa, joista 5 873 saa opiskelupaikan tässä vaiheessa. Lukiokoulutukseen oli 33 270 hakijaa. Hakijoiden määrä on pysynyt samana vuoteen 2009 verrattuna. Opiskelupaikan lukiosta saa 31 623 hakijaa (v. 2009 31 465).

Valintatulosten julkaisu

Oppilaitokset julkistavat valintojen tulokset aikaisintaan perjantaina 16.6.2010. Opiskelijoiden tulee mahdollisimman pian tuloksen saatuaan ottaa opiskelupaikka vastaan, kuitenkin viimeistään keskiviikkona 30.6.2010. Opetushallitus postittaa 16.6.2010 kaikille ilman opiskelupaikkaa jääneille jälkiohjauskirjeen, jossa on tiedot mm. hakijan yhteishakutuloksista ja mahdollinen sijoittuminen varasijoille.

Täydennyspöytäkirja vapaaksi jääneille paikoille

Ilman opiskelupaikkaa jääneiden on vielä varsinaisen yhteishaun jälkeen mahdollisuus saada opiskelupaikka 12. - 23.7.2010 järjestettävässä täydennyspöytäkirjassa. Nettihaku avataan maanantaina 12.7.2010 osoitteessa www.haenyt.fi.

Lisätietoja: Erityisasiantuntija Annika Grönholm, puh. 040 348 7725

WERA – Opetushallituksen tilastotietojenraportointipalvelu

<https://www.data.oph.fi/wera/wera>

Yliopistotutkintojen läpäisy parani yli 10 prosenttiyksikköä

Tilastokeskuksen mukaan yliopistotutkinnon läpäisi viidessä ja puolessa vuodessa 44 prosenttia, kun viime vuonna luku oli 12 prosenttiyksikköä pienempi. Muilla

koulutussektoreilla läpäisyluvut ovat edellisvuoden tasolla. Neljässä ja puolessa vuodessa ammattikorkeakoulututkinnon nuorten koulutuksen läpäisi 40 prosenttia uusista opiskelijoista. Kolmessa ja puolessa vuodessa ammatillisen perustutkinnon läpäisi 62 prosenttia ja ylioppilastutkinnon 79 prosenttia.

Lue lisää:

http://www.stat.fi/til/opku/2008/opku_2008_2010-05-20_fi.pdf

ja

<http://www.minedu.fi/etusivu/arkisto/2010/0306/tutkinnot.html?lang=fi>

AITURI -hanke

Vuoden 2010 alusta alkaneen, reilun vuoden kestävän hankkeen tarkoituksena on tarkastella ja kehittää yleisesti opetuksen ja koulutuksen, mutta erityisesti aikuiskasvatuksen ja -koulutuksen, parissa toimivien tutkijoiden, koulutuksen järjestäjien, alan ammattilaisten ja opetushallinnon yhteyksiä ja tutkimusyhteistyötä. Tavoitteena on kehittää alan toimijoiden yhteyksiä toisiinsa, luoda uusia tutkimusyhteyksiä ja lisätä tutkimuksen hyödynnettävyyttä kehittämistoimenpiteiden ja päätöksenteon perustana sekä ammatillisen asiantuntijuuden kehittämisessä.

Hankkeessa ollaan kiinnostuneita kuulemaan, minkälaisia kokemuksia sinulla ja/tai edustamallasi organisaatiolla tai yhteisöllä on tutkimusyhteistyöstä. Koetko, että yhteyksiänne aikuiskasvatuksen tieteelliseen tutkimukseen ja muihin alan toimijoihin olisi tarpeen kehittää? Millä keinoin voidaan edistää sitä, että tutkimustieto palvelisi entistä paremmin alan ammattilaisia ammatillisen kehittymisen ja käytännön toimintojen kehittämisen välineenä? Miten organisaatiossanne voitaisiin hyödyntää enemmän tutkimustietoa ja mitä voisitte tehdä tutkimusyhteistyön lisäämiseksi? Millä tavalla organisaationne voisi olla mukana aikuiskasvatus ja -koulutusalan toimijoiden yhteistoiminnan luomisessa ja minkälaisia yhteistoimintamuodot tulisivat olla, jotta teidän olisi helppo osallistua siihen ja hyödyntää sitä omassa toiminnassanne?

Lisätietoa AITURI -hankkeesta saa osoitteesta <http://bit.ly/a4nnLb>

Sivuilta löytyy myös aikataulu tilaisuuksista sekä blogi, jossa voi osallistua keskusteluun yhteyksien ja tutkimusyhteistyön kehittämisestä.

Lisäksi sivuilta sekä suoraan osoitteesta

<https://elomake3.uta.fi/lomakkeet/3394/lomake.html>

löytyy kysely, joka toimii hankkeen aikana tehtävän selvitystutkimuksen yhtenä aineistonkeruumenetelmänä ja johon kaikkien toivotaan vastaavan.

AITURI on Twitterissä osoitteessa www.twitter.com/AITURI. Voit myös ottaa yhteyttä suoraan hankkeen koordinaattoriin sini.terasahde@uta.fi tai +358 401901468 ja kertoa kiinnostuksestanne ottaa osaa alan toimijoiden yhteistyöhön ja sen kehittämiseen.

Meille on jaettu hyvät kortit - laitetaan hyvä kiertämään!

Lähde mukaan Kepan Hyvä kortit -kampanjaan! Yhteisessä ponnistuksessa kerätään tulevan kesän ja talven aikana tuhansia kortteja, joilla kannustetaan keväällä 2011 valittavaa uutta eduskuntaa toimimaan oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Kortit luovutetaan kansanedustajille henkilökohtaisesti vaalien jälkeen järjestettävässä massaglobbaustapahtumassa, jossa suuri joukko kehityspolitiikasta kiinnostuneita kansalaisia lobbaa uusia edustajia toimimaan työssään paremman maailman puolesta.

Korttikampanja muistuttaa, että globaalissa mittakaavassa tarkasteltuna meille on jaettu hyvät kortit. Talouden taantumasta huolimatta Suomessa on paljon materiaalista hyvää ja henkistä pääomaa, jonka voimme laittaa kiertämään. Toisin sanoen Suomella on varaa käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan kehitysyhteistyöhön ja vaatia oikeudenmukaisempia kansainvälisiä pelisääntöjä talous- ja ilmastopolitiikassa.

Hyvien korttien kuvat on kerätty tavallisilta suomalaisilta. Keväällä 2010 järjestetyn Kuvia Suomesta -valokuvakilpailun teemana oli kuvata kaikkea sitä hyvää, mitä meillä Suomessa on. Lähes 800 kilpailuun saapuneen kuvan joukosta valittiin 25 voittajakuvaa, joista painettiin raikkaat kampanjakortit.

Kortteja (25 erilaista), kampanjaesitteitä ja tempausohjeen saa tilata Kepasta osoitteesta globbarituki@kepa.fi. Täytetyt kortit kerätään Kepaan, jossa ne säilytetään kevään 2011 massaglobbaukseen saakka. Kortit ovat nähtävillä tempaussivuilla www.globbarit.fi

Lisätietoja kampanjakoordinaattori Outi Hannulalta (outi.hannula@kepa.fi, p. 09 5842 3225) sekä globbarituki@kepa.fi

Kilpailu ratkaisuisista ilmastonmuutokseen

Onko sinulla käytännön ratkaisu ilmastonmuutokseen, josta myös kunnat voisivat hyötyä? Ilmoittaudu kansainväliseen kilpailuun **30.9.2010 mennessä!**

Lue lisää: www.ratkaisuja2011.fi/contest

Päihdeaiheinen Ainemaatio-kilpailu kutsuu nuoria vaikuttamaan

Heinäkuussa 2010 käynnistyy viidettä kertaa Ainemaatio-kilpailu, jonka kautta nuoret pääsevät luomaan persoonallisia ja puhuttelevia animaatiotöitä päihdeistä omien havaintojensa ja kokemustensa pohjalta. Kilpailun järjestävät Elämä On Parasta Huumetta ry, MTV3 sekä nuorisolan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus Preventiimi (Humanistinen ammattikorkeakoulu).

Ainemaatio-kilpailu käsittää päihdeet tupakkatuotteista ja alkoholista huumeisiin.

Kilpailussa on kaksi sarjaa: yli- ja alle 18-vuotiaat. Kilpailu käynnistetään heinäkuussa 2010 Pori Jazz-musiikkifestivaalin yhteydessä SuomiArenassa.

Kilpailuaika jatkuu 31.3.2011 asti.

Kilpailun tarkoituksena on herättää monipuolista yhteiskunnallista keskustelua päihdeistä ilmiönä, sekä ennen kaikkea tuoda esiin nuorten omaa ääntä animaatiotöiden kautta. Kilpailuun voi osallistua luomalla oman päihdeaiheisen animaation päihdeistä ja lähettämällä sen kilpailuun kilpailuajan puitteissa. Animaatiot ovat pituudeltaan noin 1-3 minuutin mittaisia piirros-, vaha-, leike-, tai tietokoneanimaatioita.

Tarkemmat ohjeet kilpailulle julkaistaan heinäkuussa 2010 Ainemaation kotisivuilla osoitteessa <http://www.mtv3.fi/ainemaatio/>. Sivuilta voi käydä katsomassa vuoden 2009 Ainemaatio-kilpailussa menestyneitä töitä, minkä lisäksi siellä on tekijöiden ja kilpailun järjestäjien kommentteja sekä yleistä tietoa kilpailua koskien.

Lisätietoja: Elisa Korsoff, projektityöntekijä, Preventiimi, puh. 020 7621 385 /

CIMO tiedottaa

CIMOn strategiatyö

CIMO toteutti verkkohaastattelun CIMOn strategiatyön tueksi teemalla "Aidosti avarakatseinen Suomi". Nyt laajan aineiston analyysiä syvennetään ja työstetään strategialuonnos valmiiksi kesäkuun loppuun mennessä. Strategian edistymistä ja onnistumista voimme yhdessä seurata tulevina vuosina CIMOn tilaisuuksissa, ohjelmissa ja julkaisuissa.

Oheisesta linkistä voi ladata katsauksen nyt käydyin verkkohaastattelun kulkuun ja ensimmäisiin esiin nousseisiin ajatuksiin:

<http://www.fountainpark.com/cimonraportti100607.pdf>

Grundtvig-ohjelman 10-vuotissynttärät ja kilpailu

Grundtvig-ohjelma juhlii tänä vuonna 10-vuotistaivaltaan ja CIMO julistaa sen kunniaksi kilpailun. Kilpailun tarkoituksena on nostaa esiin hyviä käytäntöjä ja ideoita, joita suomalaisissa aikuiskoulutusorganisaatioissa on syntynyt Grundtvig-ohjelman tuella.

Kilpailussa on kaksi sarjaa, ja kummankin sarjan voittajalle on luvassa 800 euron apuraha, jonka voi käyttää ammatilliseen kehittymiseen. **Vastausaika päättyy 20.8.2010.**

Tarkemmat kilpailuohjeet löytyvät liitteenä sekä CIMOn Grundtvig-sivuilta osoitteessa: www.cimo.fi/grundtvig | Ajankohtaista Grundtvig-ohjelmassa

Kilpailussa haettavia hyviä käytäntöjä ja ideoita esitellään **juhlavuoden seminaarissa, joka pidetään 4.- 5.11.2010 Helsingissä**. CIMO tiedottaa seminaarin ohjelmasta syyskuun alkupuolella, jolloin myös ilmoittautuminen käynnistyy. Merkitse seminaarin ajankohta jo nyt syksyn kalenteriisi!

Survival Kit -opas

Uusi Survival Kit -opas LLP-ohjelman monenvälisten hankkeiden koordinaattoreille on ilmestynyt. Opas kattaa projektihallinnon keskeiset aihealueet keskitetysti hallinnoitujen projektien toiminnan kannalta. Englanninkielinen aineisto löytyy osoitteesta: www.european-project-management.eu

Other tools supporting European cooperation

Acting in professional and inter-institutional networks at local, national and European level is an inevitable necessity in order to meet complex educational and organisational challenges. Two publications, developed in projects funded by the Lifelong Learning Programme, provide guidance and practical learning materials for networking and network management. The Art of Networking and the Resource Pack for Networkers can be downloaded or ordered on the website: www.networks-in-education.eu

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö, VSY, tiedottaa

Vapaan sivistystyön tutkimusapurahan 2010 saajat

Tutkimusapurahaa haki tänä vuonna 24 henkilöä. VSY myönsi stipendin yhdelletoista hakijalle: kahdeksan tutkija-apurahaa ja kolme kannustusrahaa. Yhteensä apurahoina jaettiin 42 800 euroa.

Tuettujen tutkimusten aiheet kytkeytyvät kansanopistojen, kansalaisopistojen, kesäyliopistojen, opintokeskusten ja yleisemmin vapaan sivistystyön teemojen ja toiminnan analysoimiseen ja kehittämiseen. Tutkimusapurahoihin käytetään opetus- ja kulttuuriministeriön tähän tarkoitukseen myöntämää avustusta.

Lue lisää: <http://www.vsy.fi/uutiset.php?aid=14063>

Vapaan sivistystyön tutkijatapaaminen 24.8.2010

Tapaaminen järjestetään Oriveden Opistolla. Mukaan kutsutaan vapaata sivistystyötä tutkivia ja tutkimuksen edistämisestä kiinnostuneita. Foorumi on sopiva myös vapaan sivistystyön tutkimusapurahoilla tuettujen töiden sekä PD-ohjelmassa tehtyjen kehittämistutkimusten esittelyyn ja palautteen saamiseen mahdollista edelleen työstöä varten.

Artikkelityöpaja 25.8.2010 Oriveden Opistolla

Työpaja on tarkoitettu niille vapaan sivistystyön tutkimusta ja PD-kehittämishanketta tekeville, jotka haluavat kehittää tutkimuksen kirjallistamisen ja yleisöille kommunikoinnin taitojaan.

Vapaan sivistystyön perehtymisopinnot

Perehtymisopinnot on suunnattu erityisesti sellaisille työntekijöille, joiden tuntemus vapaan sivistystyön koko kentästä on vasta hahmottumassa. Opintojen toivotaan tukevan ja täydentävän oppilaitosten ja järjestöjen omia perehdyttämiskäytänteitä ja -ohjelmia. Vapaan sivistystyön perehtymisopinnojen sisällöllinen painopiste on vapaan sivistystyön tehtävään ja toimintaympäristöön perehtymisessä sekä alueellisessa yhteistyössä.

Lue lisää: <http://www.vsop-ohjelma.fi/index.php?k=13921>

Etelä-Hämeen perehtymisopinnot 29.10.2010 – 10.1.2011

Porinapäivä 29.10.2010, arviointi- ja päätöspäivä 10.1.2011, lähitapaamiset Vanajaveden Opistossa Hämeenlinnassa.

Lue lisää: <http://www.vsop-ohjelma.fi/index.php?k=14047>

Läntisen Uudenmaan alueen vapaan sivistystyön perehtymisopinnot 24.9. - 8.12.2010

Porinapäivä 1.10.2010 ja Tulevaisuuspäivä 8.12.2010 Lohjalla

Vapaan sivistystyön Porinapäivien ja Lohjan Tulevaisuuspäivän iltapäivät

klo 13 - 15.30 koostuvat toimialan kehittämiseen liittyvistä asiantuntija-alustuksista ja keskusteluista. **Ne ovat avoimia kaikille vapaan sivistystyön oppilaitoksien työntekijöille.**

Vapaan sivistystyön VIRTAPIIRI -seminaari 9. – 10.12.2010, Tampere-talo

Seminaarin teemana on kestävä elämäntapa, oppilaitoksen kehittäminen ja yhteiskuntavastuu vapaassa sivistystyössä.

Lue lisää: <http://www.vsop-ohjelma.fi/index.php?aid=14019&k=14019>

Työyhteisön muutuskoulutusta kaudella 2010 - 2011

Organisaatiomuutoksessa olevien vapaan sivistystyön oppilaitosten työyhteisöt voivat hakea Toimiva työyhteisö -ohjelmaan, jossa työyhteisön kanssa toteutetaan sen omaa toimintakykyä ja osaamista vahvistava opintokokonaisuus. Ohjelma käsittää kuusi kouluttajavetoista puolen päivän tapaamista ja sen kesto on n. 3 kk.

Seminaarit ja koulutuskokonaisuudet ovat osallistujille maksuttomia. Niitä rahoittaa OPH.

Lisätietoja löytyy osoitteesta <http://www.vsop-ohjelma.fi>

Tutkimustietokanta

Tietokantaan on koottu tietoja vapaata sivistystyötä koskevasta ja sivuavasta tutkimuksesta, jota on tehty Suomessa 1990- ja 2000-luvuilla.

http://vsop-php.vsy.fi/vsy_search.php

Puuttuuko tietokannasta olennaisia tietolähteitä? Etkö löydä oman opinnäytetyösi tietoja siitä? Tietokantaa päivitetään tarpeen mukaan, tietoja uusista tai puuttuvista tutkimuksista voi lähettää osoitteeseen leena.saloheimo@vsy.fi

Koulutusta ja tapahtumia

Suomalaisnuorten yhteiskunnalliset tiedot, osallistuminen ja asenteet 38 maan vertailussa, tiedotustilaisuus 29.6.2010, klo 11.00, Jyväskylä

Millaiset ovat suomalaisnuorten yhteiskunnalliset tiedot verrattuna muihin maihin?

Miten kiinnostuneita nuoret ovat politiikasta ja yhteiskunnallisista asioista?

Millaista on nuorten kansalaisaktiivisuus nyt ja aikuisena?

Muun muassa näihin kysymyksiin vastataan Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen järjestämässä tiedotustilaisuudessa tiistaina 29.6.2010 klo 11.

Tutkimustulosten kansainvälinen julkistaminen tapahtuu samanaikaisesti.

Kansanvalistusseuran Etäopiston 90-vuotisjuhlavuosi ja kesäpäivä Paimiossa 25.7.2010

Tämä vuosi on Kansanvalistusseuran Etäopiston ent. Kirjeopiston 90-vuotisjuhlavuosi. Etäopisto järjestää yhdessä Paimion kulttuuripalveluiden ja Pyölniittu-museon kanssa kesäpäivän Paimiossa sunnuntaina 25.7.2010, jonne kutsutaan kaikkia kiinnostuneita.

August Pyölniittu aloitti fysiikan kirjeopiskelun Kansanvalistusseuran Kirjeopiston ensimmäisenä opiskelijana 15.4.1920. August osoittautui aikojen myötä Paimion Viisaaksi, joksi häntä kotiseudullaan tituleerattiin. Augustin kotitalo Paimion Maljamäessä (n. 2 km Paimion keskustasta) on nykyisin kaupungin ylläpitämä pieni museo www.paimio.fi/pyolniittu/ Se on avoinna vain heinäkuussa sunnuntaisin. Museolla on jo parin vuosikymmenen aikana vietetty Pyölniittu-päivää heinäkuun viimeisenä päivänä. Päivillä on aina teema, joka nousee Augustin päiväkirjoista. Tänä kesän teema liittyy Augustin kirjeopiskeluun. Päivän ohjelmaan: <http://www.etaopisto.fi/pyolniittupaiva.html>

Kohti toimivampaa hankeyhteistyötä – tiedotus- ja hanketoimijoiden yhteistyötilaisuus kansainvälisistä rahoitusmahdollisuuksista, 2.9.2010, Lahti

Paikka: Kongressi- ja konserttikeskus Sibelius-talo, kokoustila Kuusi, Ankkurikatu 7, Lahti

Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Päijät-Hämeen liitto, Lahden tiede- ja yrityspuisto, Lahden alueen kehittämissyhtiö LAKES, Lahden ammattikorkeakoulun innovaatiokeskus ja Ulkoasiainministeriön Eurooppa-tiedotus.

Tilaisuudessa esitellään kaikki keskeiset Euroopan unionin rahoituskauden 2007 - 2013 kansainväliseen alueiden väliseen yhteistyöhön liittyvät rahoitusohjelmat. Tilaisuuden aamupäivä on omistettu ohjelmaesittelyille ja iltapäivä koostuu temaattisista ”innovaatiokahviloista”.

Lisätietoja:

http://www.yhdistystori.fi/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=151:kohti-toimivampaa-hankeyhteistyota-tiedotus-ja-hanketoimijoiden-yhteistyotilaisuus-kansainvalisista-rahoitusmahdollisuuksista&catid=41:uutiset

Erilainen aikuisoppija vapaassa sivistystyössä

Usean kesäyliopiston yhteistyönä toteutettavassa ERAKE – Erilainen aikuisoppija vapaassa sivistystyössä -hankkeessa järjestetään viisi erilaisiin aikuisoppijoiden ongelmiin keskittyvää koulutuspäivää. Koulutuspäivät on suunnattu koko vapaan sivistystyön henkilöstölle.

Hankkeen seuraavat koulutuspäivät:

Asperger ja ADHD aikuisopiskelijan ohjaajan haasteena -koulutus järjestetään **Kuopiossa 14.9.2010**, mutta sitä on mahdollisuus seurata ac:n välityksellä myös verkon kautta.

Ilmoittautumiset 31.8.mennessä Kuopion kesäyliopistoon www.uku.fi/kesayliopisto.

Lisätietoja: Anita Kaihoranta-Venäläinen, anita.kaihoranta-venalainen@uef.fi, 044 746 2844.

Kuulo- ja/tai näkövammaisen oppijan ohjaaminen -koulutuspäivä järjestetään **9.11.2010 Joensuussa**, mutta sitä on mahdollisuus seurata myös Connect Pro - verkkokokousjärjestelmän kautta.

Koulutus on osallistujille maksutonta Opetushallituksen rahoittamaa henkilöstökoulutusta.

Ilmoittautumiset 25.10.2010 mennessä Pohjois-Karjalan kesäyliopistoon kesayliopisto@pkky.fi, www.pkky.fi/kesayliopisto tai (013) 244 2540.

Lisätietoja: Aino Harinen, aino.harinen@pkky.fi, 050 382 1787.

Kaikkien koulutuspäivien teemat: <http://www.kesayliopistot.fi>

**Hyvät käytännöt Pohjoismaissa: Kuka viihtyy koulussa? -seminaari kouluviihtyvyydestä
17.9.2010, klo 9.00 – 15.00**

Paikka: Arbis Helsinki, huone 23, Dagmarinkatu 3, Helsinki

PISA-tutkimukset osoittavat, että suomalaiset lapset ja nuoret pärjäävät hyvin koulussa, mutta tapahtuuko se viihtyvyyden kustannuksella? Muissa Pohjoismaissa kouluissa viihdytään paremmin. Seminaarin kielet ovat skandinaaviset kielet ja suomi. Tulkkausapua on paikalla tarvittaessa.

Seminaari on maksuton. Kahvin lisäksi tarjolla on omakustanteinen lounas. Ilmoitathan ilmoittautumisen yhteydessä, mikäli haluat päivän salaatin (6,50€) tai päivän keiton (5,80€).

Lisätietoja löytyy osoitteesta www.pohjola-norden.fi/kouluviihtyvyyys.

Ilmoittautumiset sähköpostitse osoitteeseen ingrid.ronnow@pohjola-norden.fi **viimeistään keskiviikkona 25.8.** Ilmoita viestissä nimesi, yhteystietosi ja mahdollinen erityisruokavalio.

Huom! Paikkoja on rajoitetusti. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

**Polunrakentajat monikulttuurisessa koulumaailmassa II, 30 op
23.9.2010 - 10.6.2011**

Koulutuksen kohderyhmänä ovat ammatillisen 2. asteen, aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön parissa toimivat opettajat, ohjaus- ja tukipalveluhenkilöstö sekä oppilaitosten johto ja esimiehet. Koulutuksen tavoitteena on lisätä opetus- ja ohjaushenkilökunnan valmiuksia ja osaamista kohdata opiskelijoita, ja heidän lähi-ihmisiään, jotka omaavat erilaisen kulttuuristaustan. Koulutuksessa kehitetään osallistujien osaamista ohjaus-, neuvonta-, ja tukipalveluiden tarjoajina sekä tuottajina sekä toimivia alueellisia yhteistyöverkostoja.

Lisätietoja:

<http://www.haagahelia.fi/fi/ammattillinenopettajakorkeakoulu/taydennyskoulutus/polunrakentajat>

Luova talous ja kulttuuri alueiden voimana -tapahtuma 26. – 27.10.2010, Kajaani

Opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää Luova talous ja kulttuuri alueiden voimana -tapahtuman 26. – 27.10.2010 Kajaanissa, Kaukametsän kongressi- ja kulttuurikeskuksessa. Tapahtuma on suunnattu aluekehittäjille, jotka vastaavat alueellaan yleisestä aluekehittämisestä, innovaatiopolitiikasta sekä luovan talouden ja kulttuurin kehittämisestä.

Lisätietoja myöhemmin ministeriöstä.

Valtakunnalliset avoimien yliopistojen neuvottelupäivät Rovaniemellä 29. – 30.10.2010

Lapin yliopiston avoin yliopisto järjestää valtakunnalliset avoimien yliopistojen neuvottelupäivät. Päiville osallistuvat sekä avoimet yliopistot että avoimien ammattikorkeakoulut. Keskeiset yhteistyötahot kutsutaan myös mukaan.

Ohjelmassa paneudutaan avoimen korkeakouluopetuksen strategiaan haasteisiin ja muutoksiin. Johtaja **Hannu Sirén** tuo Opetus- ja kulttuuriministeriön ajankohtaiset koulutuspoliittiset näkökulmat elinikäiseen oppimiseen.

Ilmoittautuminen neuvottelupäiville on alkanut.
Päivien ohjelmatiedot löytyvät osoitteesta:
www.ulapland.fi/avoimienneuvottelupaivat2010

Arviointeja, raportteja, tutkimuksia, aineistoja

Suomalaisnuorten yhteiskunnalliset tiedot, osallistuminen ja asenteet 38 maan vertailussa

Millaiset ovat suomalaisnuorten yhteiskunnalliset tiedot verrattuna muihin maihin?
Miten kiinnostuneita nuoret ovat politiikasta ja yhteiskunnallisista asioista?
Millaista on nuorten kansalaisaktiivisuus nyt ja aikuisena?
Muun muassa näihin kysymyksiin vastataan Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen järjestämässä tiedotustilaisuudessa tiistaina 29.6. klo 11.
Tutkimustulosten kansainvälinen julkistaminen tapahtuu samanaikaisesti.

Lisätietoja tutkimuksesta sekä 10 vuotta sitten tehdyn vastaavan tutkimuksen tulokset löytyvät verkkosivulta <http://ktl.jyu.fi/ktl/iccs>

Tälle sivulle tulee myös tiedotustilaisuuden materiaali 29.6. klo 12 jälkeen.

Lisätietoja: Pekka Kupari, professori, tutkimuksen johtaja Suomessa,
puh. (014) 260 3278, pekka.kupari@jyu.fi

Taidekasvatuksen ja kulttuurialan koulutuksen tila Suomessa

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu löytyy osoitteesta:
http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2010/koulutuksen_tila.html
Lue myös:
<http://www.minedu.fi/OPM/>

OECD-utisia

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus järjestivät 20.5. seminaarin PISA, PIAAC, AHELO: Miksi ja miten OECD mittaa osaamista? Seminaarissa esiteltiin mainittuja kolmea OECD:n kansainvälistä osaamisen ja taitojen mittausta. Niissä ovat siis kohteina 15-vuotiaat, aikuiset ja korkeakouluopiskelijat. Seminaarin alustukset löytyvät osoitteesta:
<http://www.minedu.fi/OPM/Tapahtumakalenteri/2010/05/oecd.html?lang=fi>

Pohjoismaisia uutisia

Northern Lights on PISA 2006 – Differences and similarities in the Nordic countries on kolmas yhteispohjoismainen Pisa -julkaisu. Siinä tarkastellaan Pohjoismaiden yhtäläisyyksiä ja eroja, painottaen tällä kertaa tiedeopetusta, kuten vuoden 2006 Pisa -tutkimuskin. Tiedeopetuksen ja oppimistulosten lisäksi raportissa käsitellään myös muita aihealueita sekä pohjoismaiden historiaa ja koulutusjärjestelmiä yleisemminkin. Teos on pohjoismaisten asiantuntijoiden yhteistyön tulos ja ladattavissa osoitteessa <http://www.norden.org/fi/julkaisut/julkaisut/2009-547>

Cedefop-utisia

Cedefopin tiedonvaihtoverkoston ReferNetin kansalliset yksiköt analysoivat viime vuonna keskeisiä ammatillisen koulutuksen tutkimuksia ja niiden tuloksia neljällä eri teema-alueella. Cedefop tuottaa kahdesta kaikille yhteisestä temasta (ammatillisen koulutuksen hyödyt ja liikkuvuus ja ammatillinen koulutus) sekä muutamista teemoista synteesiraportteja tämän vuoden aikana. Suomen kansallinen ammatillisen koulutuksen tutkimusraportti on luettavissa osoitteessa:
http://www.oph.fi/download/124938_NRR_FI_09_final.pdf

Cedefopin uusimmat julkaisut:

Access to success; Lifelong guidance for better learning and working in Europe
Professional development opportunities for in-company trainers

Spotlight on VET - Spain

Skills supply and demand in Europe: medium-term forecast up to 2020

Guiding at-risk youth through learning to work

Briefing note - Encouraging continuing training by enterprises – time for a rethink?
ovat ladattavissa osoitteesta <http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

Eurydice-julkaisuja

Gender Differences in Educational Outcomes: Study of the Measures Taken and the Current Situation in Europe

Eurydice-selvitys tarkastelee sukupuolten välisiä eroja koulutukseen osallistumisessa ja opiskeluun liittyvissä valinnoissa. Tarkastelun kohteena ovat mm. opetussuunnitelmat, oppimistulokset, koulujen asenneilmasto, ja opettajankoulutus. Selvitys kattaa kaikki koulutustasot perusopetuksesta alkaen.

Lue lisää:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_studies_en.php

ja

http://www.oph.fi/download/124961_Gender_equality_lehdistotiedote.docx

Focus on Higher Education in Europe 2010: The impact of the Bologna Process

Raportti tarkastelee eurooppalaisen korkeakoulualan kehittymistä erityisesti suhteessa Bolognan-prosessiin. Tarkastelun kohteena on muun muassa opintosuoritusten laajuus eri maissa sekä liikkuvuutta edistävien järjestelmien, työkalujen ja tukien käyttöön otto.

Lue lisää:

http://www.oph.fi/download/124937_Focus_on_HE_in_Europe_2010_summary3.6.2_010.pdf

ja

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_studies_en.php

Painettua englanninkielistä julkaisua voi tilata Opetushallituksen Eurydice-yksiköstä eurydice@oph.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen peruskoulussa

Opetushallitus ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos valmistelevat parhaillaan yhteistä oppilashuollon opasta. Oppaan tavoitteena on tukea oppilashuollon moniammatillista

yhteistyötä ja tukea oppilashuollon toteuttamista jo muutosvaiheen aikana. Opas valmistuu vuoden 2010 joulukuussa.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen peruskoulussa 2009- perusraportti (pdf)

[www.oph.fi/julkaisut/2010/hyvinvoinnin ja terveyden edistaminen perusopetuksessa 2009](http://www.oph.fi/julkaisut/2010/hyvinvoinnin_ja_terveyden_edistaminen_perusopetuksessa_2009)

Kauniin ja aurinkoisen kesän toivotuksin

Sari Virtanen

tiedottaja / toimitussihteeri, (09) 4542 3332